

Spørgsmål til videooplæg om ”Den Augsburgske Bekendelse”

Af Hans-Ole Bækgaard, præst og formand for Indre Mission

hans-ole.baekgaard@indremission.dk

Introvideo

- 1) ”Lad os bekende vor kristne tro...”, lyder det ved gudstjenesten. Hvilken status giver det bekendelsen?
- 2) Bibelen er den afgørende norm, mens bekendelsesskrifterne er den afledte norm. Hvad betyder det for vores tilgang til og tolkning af bekendelsesskrifterne?
- 3) Du kan læse artiklerne i Den Augsburgske Bekendelse her (og den oversættelse, som bruges i disse videooplæg): www.lutherdansk.dk/trellix/id58.htm

Artikel 1

- 1) Hvad betyder det for den kristne tro, at vi bekender om Gud, at han er treenig?
- 2) Overrasker beskrivelsen af Gud i artikel 1 i forhold til det gudsbillede, du ellers har?
- 3) Hvis man forstår ”fordømmelserne” sidst i artiklen, som noget man advarer imod, er det så ikke et positivt anliggende?

Artikel 2

- 1) Læren om arvesynden – også benævnt som ’oprindelig synd’ eller ’personlig synd’ – bliver ofte beskyldt for at være et negativt syn på mennesket. Men er der ikke mere tale om et realistisk syn på menneskets situation?
- 2) Hvorfor er denne artikel om arvesynden og om mennesket så afgørende, når det gælder dåben og dens betydning?
- 3) Fjerner vi læren om arvesynden, får vi også en anden kristendomsopfattelse end den lutherske, som hævder at gengive det bibelske budskab. Er det en korrekt påstand?

Artikel 3

- 1) Holder det at sige: ”Jeg tror på Jesus, men ikke på hvad der står i Bibelen?” Har du overvejet, hvad dit svar har af betydning for, hvad vi bekender om, hvem Jesus er?
- 2) Nogle afviser, at Jesus var et offer for synd, et soningsoffer, som skulle forsone Guds vrede – for Gud har i sin kærlighed ikke behov for at ændre sindelag over for os. Hvad mener du?
- 3) Hvad siger artikel 3 om Helligåndens virke?

Artikel 4

- 1) Hvorfor giver det mening at tale om, at denne artikel er ’den vigtigste i den kristne lære’?
- 2) Hvilken rolle spiller ’troen alene’?
- 3) Hvad betyder det, at retfærdiggørelse af tro er *tilregnelse* – og ikke *tilegnelse*?
- 4) Hvis man ikke forkynder artiklens budskab i sin klarhed, kan man så hævde, at der er tale om en anden kristendom end den evangelisk-lutherske?

Artikel 5

- 1) Hvilken betydning har det at tale om henholdsvis det 'almindelige præstedømme' og det 'særlige præstedømme'? Kender du til denne skelnen?
- 2) Hvorfor mon det er så vigtigt at fastholde sammenhængen mellem Guds ord og Guds ånd?
- 3) Vi hverken skal eller kan begrænse Åndens virke – som skaber tro i dem, der lytter til evangeliet, når og hvor Gud vil. Men hvordan kan vi bedømme, om det er Helligånden, som virker?

Artikel 6

- 1) Tro og gerninger hører uløseligt sammen i luthersk kristendomsforståelse – med troen som fortegn. Er det genkendeligt i den forkyndelse, du lytter til? Overvej hvordan det er tilfældet, eller hvorfor det ikke er.
- 2) Troens liv i Kristus hænger sammen med lydighed mod Guds ord. Ikke for at blive mere frelst, men for at leve efter Guds vilje til næstens gavn og Guds ære. Hvilket lys kaster det ind over dit liv?
- 3) Har budskabet i denne artikel opmuntret dig til at se med nye øjne på dit hverdagsliv som kristen?

Artikel 7-8

- 1) Hvordan forstår du ordet *kirke*? Har udlægningen af artikel 7 og 8 givet dig nye perspektiver på en aktuell kirkeforståelse?
- 2) "Frihed i formen og fasthed i læren" – præger det den kirkelighed, som du er en del af lokalt?
- 3) Hvad menes der med, at "evangeliet læres ret" og "sakramenterne forvaltes i overensstemmelse med evangeliet?" Hvor bevidst er du om sammenhængen mellem forkyndelse og sakramenterne?
- 4) Hvad betyder det for dig at tilhøre Jesu Kristi Kirke – og være en del af et lokalt menighedsliv?

Artikel 9

- 1) Hvilken forskel gør det i læren om dåben, at der ikke er tale om 'absolut nødvendighed', men om '*frelsens nødvendighed*'? Hvad siger det om Gud? – og hvad betyder det for dåben som sakramente?
- 2) I luthersk dåbsteologi handler det ikke om barnedåb over for voksendåb eller troendes dåb, men om at dåben er et nådemiddel, hvor Gud virker – uanset alder, intellekt eller åndelig modenhed. Prøv med egne ord at formulere, hvorfor vi i den lutherske kirke også døber børn?
- 3) I dåbsritualet hedder det i indledningsbønnen: "... har givet os den hellige dåb, hvori du gør os til dine børn." Nogen mener, at med dåben bekræfter vi blot, hvad et menneske allerede er ved at være skabt: et Guds barn! Hvilken betydning har det, om vi i dåben gøres til Guds børn, eller om vi allerede er det?

Artikel 10

- 1) I nadveren rækkes vi syndernes forladelse – og nadverelementerne (brød og vin) skal vi blot betragte som et sikkert tegn på, at det virkelig også gælder mig. Hvad betyder det for dig at gå til nadver og modtage Jesu legeme og blod?
- 2) Fornuften kan ikke begribe, at nadverelementerne er 100 % Jesu legeme og blod OG 100 % brød og vin. Det er et paradoks for troen. Hvordan har du det med, at vi ikke kan forklare dette mysterium?
- 3) For Luther hørte nadversyn og bibelsyn nøje sammen, fordi det er vigtigt at kunne have tillid til, at ordene udtrykker en virkelig (real) virkelighed – og ikke kun poetisk sprog eller symbolsprog. Når det hedder, at det er "Jesu legeme og blod til syndernes forladelse", skal vi kunne have vished i, at det er sådan. Når Bibelen er Guds ord, skal vi kunne have tillid til, at det forholder sig sådan.
Når artiklen slutter med, at "de misbilliger dem, der lærer anderledes", hvilket ansvar lægges så hen til os i dag som menighed?

Artikel 11-12

- 1) Kender du til at gøre brug af skriftemålet i dit kristenliv?
- 2) 'Omvendelse' er ikke noget, som nogle særligt fromme har patent på. Luther kunne tale om, at alle døbte har brug for 'daglig omvendelse' og Guds tilgivelse, det vil sige: bekende sine synder og stole på Guds nåde i troen på Guds løfter – at de også for Jesu skyld gælder mig. Hvad betyder det for kristenlivet at leve i denne overbevisning?
- 3) Hvad er god sjælesorg – i lyset af disse to artikler?

Artikel 13

- 1) Hvad betyder det, at sakramenterne er tegn og vidnesbyrd om Guds sindelag mod os?
- 2) Det er ikke 'vores tro', som giver sakramenterne gyldighed eller virkekraft – det beror alene på Guds befaling og indstiftelse, ligesom det er helt uafhængigt af såvel forvalterens som modtagerens tro. Men hvilken rolle spiller troen ved sakramenternes brug?
- 3) Ritualer (dåb og nadver) udtrykker praksis af Bibelens og bekendelsens budskab – og indholdet i et ritual skal ikke være løsrevet herfra. Overvej, hvad det bør have af betydning for de forestående liturgidrøftelser i Folkekirken, når det gælder dåbs- og nadverritualer.

Artikel 14-15

- 1) Hvad betyder det for menigheden, at ingen må lære offentligt i kirken eller forvalte sakramenterne (læreansvaret, præsteembedet) "uden at være kaldet på ret vis"?
- 2) Selvom menigheden kalder en præst, fratager det ikke menigheden et læreansvar. Hvordan kommer det til udtryk hos jer i din kirkelige sammenhæng?
- 3) Kirkeskikke, ceremonier og traditioner er gode nok, hvis de ikke strider imod Guds ord. Artikel 15 handler på mange måder om "Guds børns leg", hvor friheden må være fortegnet for troens skyld og kærligheden råde for næstens skyld. Er der traditioner og skikke i din kirkelig sammenhæng, som mere binder samvittigheden til at handle på en bestemt måde for at høre 'rigtig til' i fællesskabets kultur?

Artikel 16

- 1) Denne artikel er blevet omtalt at handle "om Guds børns arbejde". At tjene Gud sker ikke alene i det kirkelige, men også i hverdagslivet. Ser du dit virke – arbejde, fritidsopgaver, din rolle i familien/hjemmet m.v. – som en tjeneste for Gud til gavn for næsten?
- 2) Er der job, som det ikke er tilladt at have som kristen? Hvilke – og hvorfor?
- 3) De lutherske reformatorer talte om "kald og stand": at vi som troende er kaldet til at tjene Gud med vores liv i hjem (det private), samfund (det fælles) og kirke (menigheden). Er du bevidst om dit ansvar som kristen i alle tre stænder?
- 4) Artiklen slutter med at nævne, at "man bør adlyde Gud mere end mennesker" (ApG 5,29). Kender du til eksempler på det i såvel arbejdsliv som samfundsliv – og har du selv stået i situationer, hvor det har gjort sig gældende? Og i denne sammenhæng: Hvad betyder det at udvise 'civil ulydighed'?

Artikel 17

- 1) Folkekirken har Den Augsburgske Bekendelse som et af bekendelsesskrifterne. Hvorfor mon så mange i nutidigt dansk kirkeliv har vanskeligt ved at fastholde den lære, som artikel 17 rummer, og heller end gerne omgår den eller forkynder direkte imod den?
- 2) Reformatorerne mente, at de blot gentog, hvad Bibelen lærer, og hvad kirken i tidligere bekendelser har fremført i denne sag. At afvise læren om apokatastasis og alles frelse var at være i samme spor og kamp mod falsk lære, sådan som kirken altid har forholdt sig. Derfor mente de ikke, at de sagde noget nyt. Faktisk hævdede de, at læren om alles frelse problematiserede den grundlæggende lære om retfærdiggørelse af tro. Så dybest set handler en afvisning af artikel 17 om en anden kristendomsforståelse end den lutherske. Er det en korrekt påstand?
- 3) Hvad betyder det for kirken og for os som kristne, når Kristus kommer igen synligt til dom ved verdens afslutning?

Artikel 18

- 1) Giver det mening at tale om, at menneskets vilje har *en vis frihed*?
- 2) Læs den sidste del af artiklen. Møder du forkyndelse i dag, som egentlig mere vægtlægger det indhold, som fordømmes/afvises i artiklen omkring "pelagianerne", end den forståelse om menneskets situation og vilje, som giver i begyndelsen af artiklen? Giv gerne eksempler.
- 3) Hvorfor er det vigtigt at kunne skelne imellem, om vi kan gøre gode handlinger i forholdet til Gud og i forholdet til vores medmennesker?
Overvej i den forbindelse: For Luther var læren om den trælbundne vilje ikke et særstandpunkt, men en anden måde at udtrykke den grundlæggende lære om retfærdiggørelse af tro på.

Artikel 19

- 1) Reformatorerne vil afværge, at man beskylder dem for at gøre Gud til syndens årsag, eller at han står bag det/den onde. For Gud er kun god i sit væsen. Man ønsker heller ikke at sige mere om dette, end hvad man mener, der er bibelsk belæg for. Det betyder, at vi ikke får en udtømmende forklaring. Er det for letkøbt eller troværdigt?

- 2) Uden nåden er mennesket i syndens vold. Menneskets vilje er aldrig neutral, men vil altid noget. Uden nåden vil den det onde, og derfor bliver det, den gør, synd. Med andre ord: Mennesket synder ikke, fordi Gud vil det, men fordi det er syndigt. Giver det mening?
- 3) Hvordan kan De Ti Bud være en hjælp i forhold til at gøre 'det gode'? Hvilken rolle spiller Helligånden i dette?

Artikel 20

- 1) Er det særligt luthersk kun at tale om troen og ikke om gerninger?
- 2) Hvordan kommer en luthersk kaldstanke – om kristenlivet i "kald og stand" til udtryk i dit liv?
- 3) En grundtanke i luthersk lære er, at en levende tro søger at gøre Guds vilje og leve i efterfølgelse af Jesus. Hvilken rolle spiller Bibelen som Guds ord i dette?

Artikel 21

- 1) Hvad tænker du om, at vi ikke skal tilbede helgener/de hellige, men kan ære dem? Hvordan kan det ske?
- 2) Synes du, at man tager munden for fuld, når man i den afsluttende kommentar siger: "Dette er grundessensen af vores lære. Som man kan se, indeholder den intet, der ikke stemmer overens med Skriften eller den almindelige kirke eller den romerske kirke, sådan som den fremstår i de skriftlige kilder"? Giver det baggrund for at bedømme andre kirkers lære, om de er i overensstemmelse med det bibelske budskab?
- 3) Hvad er du især blevet opmærksom på ved gennemgangen af artikel 1-21 i Den Augsburgske Bekendelse?